VİOP Takibinde Yetki Sözleşmesi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	21.12.2021	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2020/4539	2021/7289	HMK 17, İİK 50, İİK 67, HMK 353/1-b-1, HMK 370/1

ÖZET

Aracı kurum, müşterinin VİOP işlemleri için Takasbank'a ödediği 1.617.548,48 TL'yi İstanbul'da takibe koydu. Mahkemeler, tacir olmayan müşteriyle yetki sözleşmesinin HMK 17'ye göre geçersiz olduğunu, takibin borçlunun yerleşim yerinde yapılması gerektiğini belirterek davayı reddetti; Yargıtay onadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/viop-alacagi-takibinde-yetki-sozlesmesi-tacir-sarti-2021-7289/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2020/4539 E. , 2021/7289 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İSTANBUL BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 16. HUKUK DAİRESİ

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasında görülen davada İstanbul 11. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 04.07.2019 tarih ve 2018/1013 E. - 2019/478 K. sayılı kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, istinaf isteminin esastan reddine dair İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesi'nce verilen 13.02.2020 tarih ve 2020/302 E. - 2020/337 K. sayılı kararın Yargıtay'ca incelenmesi davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, taraflar arasında imzalanan 12/07/2017 tarihli Yatırım Hizmetleri Çerçeve Sözleşmesi ile Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Aracılık Hizmetleri Sözleşmesine istinaden, davalının verdiği talimatlar ile gerçekleştirilen işlemler neticesinde oluşan ve davacı tarafından Takasbank'a ödenen 1.617.548,48 TL zararın, davalıya yapılan ihtara rağmen ödenmemesi

üzerine, alacağın tahsili amacıyla İstanbul 24. İcra Müdürlüğü'nün 2018/31705 Esas sayılı dosyası ile davalı hakkında başlatılan takipte, davalının icra dairesinin yetkisine ve borca itiraz ettiğini ileri sürerek, icra takibine yapılan itirazın iptali ile takibin devamına ve davalı aleyhine icra inkar tazminatına hükmedilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın yetkili mahkemede açılmadığını, davacının, taraflar arasında yapılmış sözleşme yükümlülüklerini gereği gibi yerine getirmediğini, davalı tarafından davacıya verilen teminat eksiye düştüğü halde davacı tarafından pozisyonun açık bırakılması neticesinde zararın arttığını, davalının aldığı parasal riskin, davacıya sağladığı teminatla sınırlı olduğunu, davacının kendi kusuru nedeniyle davalının zarara uğramasına sebebiyet verdiğini belirterek, davanın reddine ve davacı aleyhine tazminata hükmedilmesine karar verilmesini istemiştir.

İlk Derece Mahkemesince, davanın, taraflar arasındaki sözleşme kapsamında davalı tarafça verildiği ileri sürülen talimatlar ile gerçekleştirilen işlemler sonucu davacı aracı kurum tarafından Takasbank'a ödendiği ve bu nedenle uğranıldığı iddia olunan zararın tahsili

için başlatılan icra takibine vaki itirazın iptali istemine ilişkin olduğu, yetki sözleşmesinin tacirler veya kamu tüzel kişileri arasında yapıldığı takdirde geçerli olduğu, davalının gerçek kişi olduğu, tacir olduğunun davacı tarafça iddia ve ispat edilmediği, dolayısıyla taraflar arasındaki yetki sözleşmesinin geçersiz olduğu, bu durumda İİK'nın 50. maddesinin yollamasıyla HMK'daki yetki kuralları gereğince davalı borçlu hakkındaki takibin, takibin başlatıldığı tarihteki yerleşim yeri icra dairelerinde başlatılmasının zorunlu olduğu, takibin başlatıldığı tarih itibariyle borçlu adresinin Muratpaşa-Antalya olduğu ve tebligatın da davalıya bu adreste yapıldığı, takibin başlatıldığı İstanbul İcra Dairelerinin yetkisiz olduğu, takipte yetkili icra dairelerinin Antalya İcra Daireleri olduğu, takibin yetkisiz icra dairesinden başlatılması nedeniyle, davanın, dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmiştir.

Karara karşı davacı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuştur.
Bölge Adliye Mahkemesince, itirazın iptali davasının ön koşulunun, usulüne uygun yapılmış bir icra takibi ve bu takibe usulüne uygun yapılmış bir itiraz olması gerektiği, davalı borçlunun icra dairesinin yetkisine itiraz ettiği, davacının taraflar arasında yetki sözleşmesi bulunduğunu ileri sürdüğü, 6100 sayılı HMK'nın 17. maddesine göre yetki sözleşmesi yapılmasında, tarafların tacir veya kamu tüzel kişisi olması şartının arandığını, sözleşmenin konusu iş ticari mahiyette bir iş olmakla birlikte davalı yasanın aradığı anlamda tacir veya tacir sayılan kişilerden olmadığından yetki sözleşmesinin geçersiz olduğu, davalı borçlunun seçimlik hakkını genel yetki kuralına göre tercih ettiği, icra takibinin davalının ikametgahı Antalya İcra Müdürlüğü nezdinde yapılması gerektiğinden davacı vekilinin istinaf isteminin esastan reddine karar verilmiştir.

Karar, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun HMK'nın 353/b-1 maddesi uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz isteminin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1. maddesi uyarınca ONANMASINA, HMK'nın 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, aşağıda yazılı bakiye 4,90 TL temyiz ilam harcının temyiz eden davacıdan alınmasına, 21/12/2021 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.